

INDHOLDSFORTEGNELSE | SÆSON 1 | GUD ER KONGE

INDLEDNING	SIDE 2
Lektion 1 JESUS KENDER OS (Natanel)	SIDE 12
Lektion 2 GUDS ORD VIRKER (Skabelsen af verden)	SIDE 21
Lektion 3 GUDS ORD SKABER FORANDRING (Zakæus)	SIDE 39
Lektion 4 GUD SNAKKER (Samuel)	SIDE 49
Lektion 5 GUDS ORD LEDER OS	SIDE 58
Lektion 6 GUD HOLDER AF OS	SIDE 67
Lektion 7 GUD ER SAMMEN MED OS (Jesus stiller stormen)	SIDE 73
Lektion 8 GUD HOLDER, HVAD HAN LOVER (Gideon)	SIDE 82
Lektion 9 GUD VED ALLE TING (Josef tyder drømme)	SIDE 90
Lektion 10 GUD FORANDRER SIG ALDRIG	SIDE 106
Lektion 11 GUDS OPRINDELIGE PLAN (Adam og Eva)	SIDE 113
Lektion 12 GUD TRONER I DET HØJESTE (Moses får de 10 bud)	SIDE 126
Lektion 13 TREENIGHEDEN - GUD SØNNEN	SIDE 133
Lektion 14 JESUS ER KONGE (Vismændene)	SIDE 142
Lektion 15 JUL (Englebud)	SIDE 149

GUD ER KONGE!

Velkommen til at lære "Gud er konge" at kende!

Gud er vores helt, Gud er vores konge! Det omfatter hele evangeliet om Guds kærlighed fra begyndelsen, gennem frelsen og til evigheden sammen med ham. Hele tiden elsker han os med en evig kærlighed. Dette er værd at takke og ære ham for! Han er kongernes Konge!

Vi håber dette materiale vil hjælpe dig til at formidle Guds kærlighed til børn i dit nærmiljø, så de kommer til at opleve et spændende liv sammen med Jesus!

Dette ringbind er den danske oversættelse af Helt Konge, et undervisningsmateriale fra PBU i Norge.

KOB (Kristne Organisationers Børneudvalg) har fået tilladelse til at udgive dette materiale på dansk.

I dette finder du stof til lederne, oplæg til 15 samlinger og kopierings-originaler. Dette er det første af seks ringbind. Der bliver udgivet et hvert halve år.

Du kan kontakte KOB på e-mail: info@boernezone.dk

Som udgangspunkt er ringbindets indhold for ledere i grupper med 1.-4. klasses børn. Det kan også bruges til blandede aldersgrupper. Tilpas oplægget til din gruppe og dine børn. Der er rigeligt med stof til en samling på en god time. Du opfordres til at vælge det du vil bruge og ikke nødvendigvis bruge alt det, som er foreslået. Det er tænkt som forslag og nogle gange har vi også foreslået alternativer.

Vi opfordrer dig alligevel til at tænke variation og helhed i samlingen, og beder dig også at vurdere, om I har mulighed for at lave regelmæssige smågrupper. Dette vil være en hjælp til vækst og modning for børnene og give dig som leder et godt indblik i børnenes hverdag og kristenliv.

Vi opfordrer dig til at læse de næste sider igennem og sørge for, at de andre i ledergruppen får samme information.

*Pinsevennes Barne- og Ungdomsutvalg,
august 2006*

Øyfrid Sofienlund
(projektleder)

Anne Hansli
(daglig leder)

VÆRDIER I HELT KONGE

Vi har i arbejdet med dette undervisningsmateriale lagt følgende værdier som grundlag:

- Vi vil give barnet grundlæggende kundskab om Gud og lægge grundlaget for udvikling af et personlig forhold til ham. Barnet skal blive bedre kendt med og lære at leve sammen med Jesus. Det skal gøre åndelige erfaringer i en tryk atmosfære.
- Materialet skal på en naturlig måde gennemsyres af vores pinsekarismatiske tro og kultur.
- Bibelen skal undervises på kreative måder og med forskellige virkemidler. Mange forskellige sanser skal bruges.
- Vi vil i hver lektion tage udgangspunkt i en bibelsk sandhed. Historier fra Bibelen vil blive fortalt for at understrege dette budskab. Dette for at børnene skal lære historierne, men endnu mere for at lære hvorfor Gud handler, som han gør.
- Samlingene skal være mest mulig temabaseret. Det vil sige at det tilstræbes at alle dele af samlingen understreger dagens målsætning.
- En del af samlingen skal organiseres i smågrupper, så vi med aktivitet og formidling af viden, erfaring og oplevelser, fremmer livsnære relationer, giver vejledning og opfølgning.
- Indholdet skal være relevant og anvendeligt for børn i vor tid.
- Materialet skal kunne bruges i forskellige grupper (uafhængig af aktivitetsform, mødehyppighed, størrelse, alderssammensætning, antal af ledere og udrustning, med mere). Lederne skal selv kunne tilpasse oplægget til sin gruppe.
- Børneledere skal udfordres til at dele sine oplevelser med Jesus, leve Gudslivet sammen med hinanden og børnene, og udfordres til at begynde at bruge nye sider af sig selv.

FORBEREDELSE TIL SAMLINGERNE

At formidle til børn er spændende og krævende. At bruge tid før samlingerne er den vigtigste regel for at lykkes i dette.

I og med at vor målsætning er at formidle og give liv til verdens bedste budskab, må vi bruge de virkemidler, vi har til rådighed for at få menneskers opmærksomhed. Skal det lykkes at holde den kvalitet, som der er brug for i arbejdet, er forberedelse et vigtigt punkt.

De færreste har tid til overs. Alligevel bør man ikke sløse med forberedelserne. **Læs lektionen igennem, som du har ansvar for, så snart du har mulighed for det.**

Så vil stoffet begynde at arbejde i dig og blive dit eget. Også i forhold til udstyr og materiale er det klogt at læse lektionerne igennem tidligt. Skaf det du har brug for i god tid.

Nogle af lektionerne kræver planlægning i god tid. Det gælder specielt, hvis du skal have hjælp fra andre, eller hvis der er noget materiale, der skal laves. Vi vil udfordre dig til at inddrage nye medarbejdere til forskellige opgaver. Alle passer ikke til at lede en samling eller spille dukketeater, men nogen kan fortælle sit vidnesbyrd, komme og vise sin baby frem, lave en billedserie på PC, eller dekorere rummet I skal bruge til en speciel samling. Brug også de ældste børn og teenagerne. Ved at bruge forskellige medarbejdere vil børnene få varierede samlinger og et spændende møde med Guds værk, og flere mennesker vil opleve børnearbejdet som spændende og vigtigt! Nogle af projektmedarbejderne vil få brug for opfølgning og vejledning hen ad vejen for at udføre deres opgave, men det vil være en god investering. Måske finder du her nogle fremtidige nye faste medarbejderne.

Du bør læse ledervejledningen nøje igennem ugen før, du skal have samling. Bed for samlingen og børnene. Læs bibelteksten og reflekter over, hvad den betyder for dig og børnene i din gruppe. Vælg hvilke af delene i undervisningen du vil bruge. Vælger du at bruge drama- og eller dukketeater, skal det øves igennem, inden det skal fremføres. Informér alle ledere i smågrupperne så tidligt som muligt om, hvad de skal lave. Tjek at du har udstyret, du skal bruge. Fortsæt med at bede for børnene og dig selv, så samlingen bliver et effektivt redskab i Guds hånd.

Den tid I bruger sammen som ledere på forberedelse i form af praktiske gøremål og åndeligt fællesskab, vil I se store frugter af i børnenes vækst og udvikling. Det er derfor klogt at bruge tid sammen i ledergruppen til åndeligt fællesskab. Bed altid sammen før børnene kommer.

Gud er konge-materialet har en kvalitet, der giver dig et oplæg, som kan gennemføres på en enkelt måde. Oplægget består af mange forskellige dele, som er med til at visualisere og virkeliggøre budskabet for børnene. Skal disse forskellige dele, som for eksempel drama, illustrationer og dukke- og skyggeteater give børnene en størst mulig oplevelse, kræver det god forberedelse fra lederne. For at få det bedste resultat er det vigtigt at øve tingene godt igennem, så alle, der medvirker, er trygge ved det, der skal ske. Det kræver flere gennemgange af hver enkelt del i oplægget, så lederne bliver trygge. Så får børnene det størst mulige udbytte af undervisningen.

VIRKEMIDLER

Gud har givet os det, vi skal give videre, indholdet, men han lader os selv bestemme, hvordan vi skal gøre det.

Vi har fået en krop med fem forskellige sanser, fantasi, kreativitet og tanker. Dette skal vi bruge og stimulere. Det siges at børn og voksne husker 90% af det vi selv er med til at udføre. Hvis vi sidder stille, tier stille og hører efter, husker vi kun 20% af det, som formidles.

Børn er forskellige og har forskellige måder at lære på. Ved at bruge forskellige virkemidler og tilgange til budskabet når vi børnene flere gange i en og samme lektion. Koncentrationen er forskellig og kræver skift af aktiviteter. For børn er det også vigtigt, at de deltager og bruger deres krop. Alt i alt bør vi forsøge at tage hensyn til både alder, modenhed, situation og sammenhæng, når vi planlægger vore samlinger og vælger virkemidler.

Der findes et utal af kreative virkemidler, du kan bruge i undervisningen. Både mundtlig fortælling, flonellograf, skyggeteater, plancher, billeder på storskærm og figurer kan fungere. Brug det du er fortrolig med. Men tag også mod til dig og prøv noget nyt! Vi har i dette materiale valgt at bruge dukketeater og/eller drama i hver lektion. Gennem dette knyttes budskabet til børnenes hverdag. Du er fri til at vælge, hvordan du vil bruge dette. Bibelhistorierne er formidlet på forskellige måder. Til nogle af dem følger der billeder med, som kan bruges som de er, forstørres eller vises på storskærm. Disse virkemidler er forslag til, hvordan du kan formidle budskabet til børnene. Brug dem eller find dine egne. Nedenfor følger lidt om nogle af de virkemidler vi bruger mest.

>DUKKETEATER

Dukketeater er et gammelt pædagogisk virkemiddel. Du kan bruge alle typer figurer, når du spiller dukketeater. Figureerne behøver derfor ikke konkret at være en dukke, men kan være alt fra en ske som er pyntet til en sko som snakker osv. Dukkerne/figurerne kan du lave selv eller bestille dem via PBU (www.pbu.no)

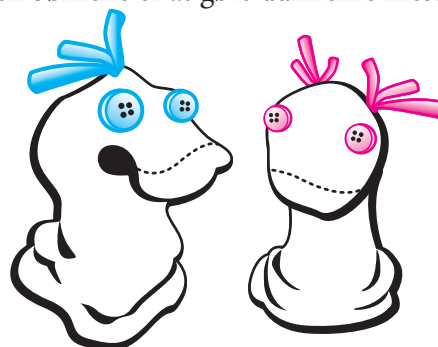
Dukketeater er et virkemiddel, som bruges i undervisning og andre sammenhænge for at få børnenes opmærksomhed, lære dem noget eller skabe et humoristisk indslag. Bruges dukker fast i undervisningen, som vi ønsker at bruge det, er det vigtigt, at den enkelte dukke får sin egen identitet, og at børnene lærer dukken at kende, så de bliver trykke og fortrolige med den.

Dukketeater er handlingens teater, og det er derfor vigtigt, at dukkerne ikke drukner i ord, men at det er handlingen, som står i fokus. Det er dukkens bevægelser, som skal fortælle og formidle det, som sker i spillet. Hovedets bevægelse giver dukken liv. Hovedet skal bevæge sig i takt med, når den snakker. Holder du dukken foran dig, når du bruger den, skal du se på dukken, når den snakker, så børnene har deres opmærksomhed, på det dukken siger. Kroppens stilling, når dukken bevæger sig, fortæller noget om den stemning, dukken er i. Oprejst lodret stilling og hurtige bevægelser viser, at dukken er glad eller forventningsfuld. Hvis dukken har langsomme bevægelser og oprejst stilling er den stolt, værdig eller stilfuld. Er dukken mere eller mindre foroverbøjet med hurtige bevægelser, kan dukken være fornærmet og sur. Samme stilling med langsomme bevægelser kan vise, at dukken er ked af det og nedtrykt. Der er mange nyancer mellem disse yderstillinger, og dukkens bevægelsesmæssige udtryk er i stor grad afhængig af situationen dukken er i, hastigheden på bevægelserne og intensiteten i handlingen.

Dukkens gang og entré kan også hjælpe med at gøre den mere troværdig. Man bør altid tænke på, at dukken kommer ind i et rum. Enten den tages op fra en æske, kommer ind fra siden eller kommer op ad en trappe bag et forhæng, skal det se naturligt ud. Et dyr kan hoppe op, men det er unaturligt for en dukkeskikkelse.

Dukketeater er et fint virkemiddel til at udtrykke specielle følelser og oplevelser. Brugerens vigtigste opgave i forhold til børnene er at gøre dukkerne mest muligt levende.

Øv dig evt. foran et spejl, så du kan se, hvordan dukkerne opfører sig.

> DRAMA

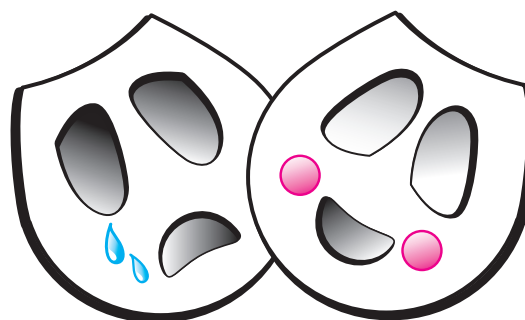
Levende fremføring af både dukketeater og drama er det mest virkningsfulde for børnene. Der er forslag til dramastykker i materialet, men det er lettere at huske, hvad der skal ske, når man laver sine egne versioner ud fra den nedskrevne dialog. Dette vil også føre til, at skuespillet bliver mere overbevisende for børnene. Et nøgleord her er tidlig forberedelse. Har du teenagere i forsamlingen vil mange af dem synes, at drama er en spændende opgave.

I et drama er det tilskuerne og deres oplevelser, som er det centrale. Målet med vore dramasekvenser er at give børnene en æstetisk oplevelse og illustrere et konkret budskab så konkret og visuelt som muligt. For at tydeliggøre og forstærke spillets budskab er det vigtigt med skuespillernes færdigheder, bevidst brug af dramatiske virkemidler og åbenhed for publikums reaktioner. Man kan både bruge unge og ældre skuespillere.

For at skabe et godt skuespil bør man være bevidst om at have fokus på skuespillet og ikke blive forstyrret af eventuelle reaktioner fra publikum. Man bør også have stor indlevelse både i ord og bevægelser. Selv om skuespilleren kan føle, at det bliver meget overdrevet spil, så vil publikum ikke mærke det på samme måde. De vil kun se handlingen endnu mere konkret. Stemme og bevægelser kan også være vigtige ting at beherske på rette måde for at skabe et godt drama.

Dramatiske virkemidler kan hjælpe til med at give børnene en oplevelse af, hvad der sker.

Her kan det være klogt at tænke på, at man bruger humor, kontraster, overraskelser og spænding fuldt ud. Brug af figurer med høj (person med hovedet hævet) eller lav (person som prøver at være lidt usynlig) status er effektivt. Rummet kan let forandres med enkle rekvisitter, og enkle kostumer kan give et klart billede af en person i en rolle. Det er ikke det, der bliver sagt, men selve handlingen der bliver spillet, børnene opfatter først. Hvis I har mulighed for at bruge nogle af de elementer som kort er beskrevet herover, kan dette hjælpe med at gøre dramastykkerne endnu mere tydelige og mere interessante for børnene.

> SKYGGETEATER

Skyggeteater er et spændende og godt virkemiddel til at få et budskab frem på en ny og kreativ måde. Vi vil gerne give nogle praktiske råd om brug af skyggeteater i børnesamlinger, for at motivere flere ledere til at bruge det i deres sammenhæng. Vi giver enkle og korte råd om lærred, lyskilde og figurer. Skyggeteater er brugt i nogle af lektionerne i denne sæson. Det er fuldt ud muligt at illustrere disse historier på andre måder, hvis du ønsker det.

Du kan bruge både et lille eller et stort lærred. Lærredet skal være lyst og lidt gennemsigtigt, så lyset kan slippe igennem.

Skyggerne skal være klare og skarpe. Lyskilden bestemmes i forhold til størrelsen på lærredet. Jo større lærredet er, jo stærkere lyskilde får du brug for. Til et lille lærred og miniskyggeteater kan du bruge enten en eller flere almindelige læse-/spotlamper med ekstra stærk pære, eller en overheadprojektor. Til et stort lærred skal du enten bruge overheadprojektor eller en lysbilledfremviser. Lyskilden placeres bag lærredet så langt fra, at det lyser hele lærredet op. [Skyggefigurer kan du lave med din egen krop, med papfigurer og dukker lavet af alle typer rekvisitter og kostumer.](#)

Forskellige dukkefigurer kan laves af pap, plast, ståltråd, piberensere, skumgummi og så videre. Når du laver figurer, skal du huske på, at detaljer som øjne og mund ikke ses, hvis du kun tegner det på figuren. Det er kun konturen af figuren, der vises i skyggen.

Skyggeteater er et virkemiddel, der kan bruges i mange sammenhænge. Du kan for eksempel bruge det i lege, aktiviteter eller konkurrencer og i undervisning. Her er det kun kreativiteten det kommer an på.

> SANG

Sang og musik er vigtigt i vores samlinger.

Det er en god måde at udtrykke taknemmelighed og lovprisning af Gud og at formidle vigtige bibelske sandheder gennem sang. Sange vi lærte som barn sidder længe i hukommelsen. Det er derfor vigtigt med gode tekster og melodier.

[Vi har valgt at foreslå nogle sange til hver lektion.](#) Det er på ingen måde en færdig liste. I kan selv tilføje jeres sange. Vi har ønsket at foreslå nogle, der passer til dagens tema.

> LOKALET

Vi udfordrer dig til at se på lokalet du har til samlingen med nye øjne. Enkle dekorationer eller ommøbleringer kan være med til at understrege temaet i samlingen. Udnyt denne effekt. Du skaber forventning og atmosfære hos børnene, når de ankommer. Lidt passende baggrundsmusik underbygger dette. Det er ikke nødvendigt at lave de store ændringer til hver samling, men når der er specielle ting, du ønsker, de skal huske, er det meget effektivt.

[Der er forslag til forskellige ting i lektionerne.](#) Måske kan du udfordre en forælder eller en i menigheden til at tage ansvar for dette?

> BIBEL HUSKEORD

Bibelen siger i Efeserne 6:17 «Tag frelsens hjelm på og forsvar jer med Åndens sværd, som er Guds ord.» Det er vigtigt, at vi har kendskab til, hvad der står i Bibelen. Børn lærer hurtigt, og det er derfor vigtigt at begynde tidligt med at lade dem opleve, hvad Gud siger. At lære hvad Bibelen siger om mennesket i en tidlig alder, kan også hjælpe barnet til at blive sikker på sin identitet i Kristus. Dette er vigtigt for os alle.

[Der kan bruges mange metoder, når børnene skal lære Bibelvers.](#)

Vi har i Gud er konge-materialet valgt at lære børnene et nyt Bibelvers i hver samling og kalder det Bibel Huskeord. Er det for meget for jer, kan I sagtens bruge det samme vers over to samlinger eller gennem et helt tema. Vi har valgt at bruge den Bibeloversættelse, der passer bedst i tekstens sammenhæng. (Bibelen fra Bibelselskabet og Bibelen på hverdagsdansk fra Forlaget Scandinavia). Jo mere kreativt og visuelt du kan gøre indlæringen af verset, jo lettere vil det være for børnene at huske det over længere tid. Her er nogle forslag: [Du kan for eksempel lave en rytme til ordene, lave melodi, lave bevægelser til hvert ord eller have en ting, som illustrerer verset.](#) Du kan også lave en konkurrence omkring verset, dramatisere eller mime verset, få en klovn til at indstudere verset, lave et puslespil med ordene, eller skrive bibelverset på en speciel måde, så det bliver lettere for børnene at huske. Brug forslagene vi kommer med under hver lektion. Til nogle følger specielle ark og kopieringsoriginaler. Husk også at repetere verset i slutningen af samlingen og i smågrupperne.

For at børnene får mulighed for at repetere disse vers hjemme, og så forældrene har et overblik over, hvad børnene har lært, er der lavet [et bibelkort med Bibelverset til hver enkelt samling.](#) Når de får udleveret det laminerede

kort med Bibelverset på, skal de sætte kortet i nøgleringen.

Det betyder, at de hele tiden får nye Bibelvers, og at de har dem samlet, så de er lette at repetere. Lederen skal før hver samling sørge for at kortene er klar. Der er vedlagt kopieringsoriginaler. Få nogen til at lave kopier i farve, laminere og derefter klippe hvert Bibelkort ud. Glem ikke at lave hul i dem før de udleveres til børnene. Nøgleringen har børnene med til hver samling.

Ud fra personlige erfaringer er der flere forældre som bruger bibelkortene som en hjælp til, hvordan de skal lære deres børn at blive kendt med Gud og Hans ord. Formår du at få børnene interesseret i Guds ord fra de er små, vil det lægge et stærkt personligt grundlag for dem gennem resten af livet. De ældste børn bør også trænes i at finde versene i Bibelen.

Det er godt, at repetere Bibelversene børnene har lært kontinuerligt. For at hjælpe børnene til at huske dem, kan du have konkurrencer en gang imellem, hvor du hører, hvor mange af versene de husker fra tidligere samlinger. Da vil det være en stor hjælp med virkemidlerne, som blev brugt til indlæringen af versene. Der er ikke lagt faste konkurrencer ind i samlingerne her i ringbindet, men det anbefales at gøre det for eksempel en gang om måneden.

> BØN

Bøn er kristenlivets åndedræt siges der. At trække vejret er naturligt og medfødt for os. Det er vores forhold til Gud også. Vi er født ind i Guds rige, og Gud ønsker at have kontakt med os. Jo før vi begynder at bede sammen, jo mere naturligt er det for os. Børn har et åndeligt liv og har brug for at gøre sine erfaringer med Gud. Og få har så stor en tro som børn. Byg tro ind i deres liv og du vil selv blive opmuntret.

At bede er spændende, for det virker altid. Men alligevel oplever børn det ofte kedeligt. For at gøre det så positivt som muligt opmuntrer vi til at bede på forskellige måder og gøre bønner så konkret som muligt. I lektionerne er der konkrete forslag.

Vi opfordrer jer endvidere til at få børnene til at deltage mest muligt, bede korte konkrete bønner og variere bønner. I lektionerne er **"popkorn-bøn"** og **"knibe-bøn"** forklaret. Dette er metoder, der engagerer børnene og som

de kan mestre i en ung alder. Lav endvidere nedskrevne bønner og bønneemner, bevægelser til bøn og så videre. Gud hører altid!

Og den, der beder, får svar! Vi vil også understrege den betydning ledernes bønner har. **Lav faste vaner hvor I beder sammen.** Det giver stor kraft og styrker også jeres fællesskab.

> SMÅGRUPPER

At formidle er mere end ord. At formidle er at leve sammen! Vi har mulighed for at være sammen med børnene nogle få timer om ugen. Disse timer ønsker vi at udnytte på den bedst mulige måde for at give dem mest muligt. Ved at dele børnene i smågrupper med 5-10 børn med hver sin/sine ledere i noget af tiden vi er sammen, får vi anledning til at lære børnene bedre at kende. Så kan vi bedre hjælpe dem videre i deres kristenliv.

Smågrupperne er lagt til rette med aktivitet og samtale om dagens tema. Vi laver aktiviteter og praktiske opgaver sammen. Det er også lettere at samtale og slappe af, når vi laver noget sammen. Midt i dette er det et mål at skabe gyldne øjeblikke, hvor vi fører gruppen eller enkeltpersoner nærmere Gud. I en lille gruppe kan det enkelte barn finde et godt fællesskab, hvor man kan bede sammen, snakke om glæder og sorger og dele livet med venner og trygge voksne. **For lederen er opgaven at være en aktiv fortæller og god til at lytte.** Vi må have hovedfokus på at centrere samtalen, så den relaterer til barnets hverdag. Vi må udfordre dem til at gøre noget ud fra det de lærer. Vi ønsker, at børnene skal have mere end kendskab til Gud. I gruppen er det derfor et mål at gøre åndelige erfaringer med Gud.

En smågruppe bør være mest mulig stabil både når det gælder børn og voksne. Det tager tid at bygge tillid. For nogen er det ok at bruge tid i smågrupper hver anden gang, andre har brug for det hver gang.

I mindre grupper er det lettere at koble indholdet fra den store samling til barnets hverdag. **Smågrupper giver tryghed for den enkelte.** Den opbygger kontakten mellem børn og voksne. Lederen får information om barnets hverdag, og det bliver lettere at følge op og lægge til rette ud fra de forskellige børns ståsted. Videre letter det oversigten og forældrekontakten. Smågruppelederen har selvfølgelig et specielt ansvar for at bede for børnene i sin gruppe. **I smågrupperne skal børnene føle sig elsket. De skal opleve, at de er værdifulde og helt specielle.**

